

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 .

A gyermekért.

Az átkos trianoni békét összekovácsoló képmutatók serege jól számított, amikor arra gondolt, hogy a nyomor és a nélkülözés öli ki legkönnyebben a magyar lelkekből a jövőt építő szent buzgalmat. Sajnos, az ország porbasujtott, nyomorbadöntött népe saját bajával foglalkozva, megfeledeznek a leg-szentebb ügyről, a magyar jövőről: a magyar gyermekről.

Trianon igazi gyásza csak most kezd feketé lepleit megcsontított hazánk egén teregetni. A súlyos gyászleplek lengő rojtjai egymásután döntik le leg-szebb akarásainkat. Az elfasult, iszonyatot és nyomort érző lelkek virág helyett bojtortjánt teremnek, mert mindenről megfeledezve az önzés ver tanját bennük.

A végveszedelem közéről fenyeget, mert a súlyos gazdasági helyzetünk nyomán fakadó szociális nyomor az ország amugy is megcsontított lombozatú fájának életet biztosító gyökerei, a jövő életgyökerei, a gyermekek pusztulnak el.

A nyomor, a nélkülözések sorra törlik le a magyar gyermekek arcáról a rózsapírt, testük satnyul, elpusztul. Erőtlen, beteg testben a lélek sem lehet erős. Ezt mindannyian jól tudjuk és mégis mily kevesen állnak a veszedelem útjába, hogy megakadályozzák a végzetet, a megsemmisülést.

A megpróbáltatások fenyegető, mindent elpusztító örvényének széléről azokhoz szólunk, akikből még nem veszett ki a hazaszeretet lángja, akik sanyarúságukban sem tudnak megfelejtkezni legszentebb kötelességükről, a magyar jövőről, a magyar gyermekről, hogy támogassák minden erejükkel a főváros gyermekmentő munkásságát.

A székesfőváros a fentvázolt cél érdekében hozzáfogott a tervszerű munkálatokhoz s így a többek közt létesítette gyermeknyaraltatási akcióját is, mely hivatal van a pusztuló, csenevész és nyomortól elsatnyult gyermekek arcára a rózsapírt, az egészség színét visszavarázsolni és testükben-lelkükben egyaránt megerősíteni.

Az 1930-ik évben 18.000 gyermek részesült a nyaralás áldásaiban. Ha ismerjük a fővárost, tudjuk, hogy poros, miazmás levegőjével nem bizto ithatja kellőképpen a nyaraló gyermekeknek az egészséges élet virágát, a boldogságot és örömet. Azért szükséges lenne, hogy mind több és több gyermeknek biztosíthatók vidéken az üdülést. Azért a vidék tehetősei támogassák a fővárosnak a jövő nemzedék érdekében kifejtendő ezt a munkásságát azzal, hogy maguk, vagy többen összeállva, tegyék lehetővé a szegény, testileg leromlott fővárosi gyermekek részére a csoportos nyaralást. Áldozatkész támogatásukkal megerősíthetik ezen pusztulásra ítélt gyermekeket testben és lélekben.

A főváros a vidék áldozatkészességét áldozatkészéssel viszonozza. Így az 1930-ik év nyarán több város és község

több mint 2000 tanulója látta vendégül Budapesten, ahol ingyenes ellátásban részesítette a fővárosba üdülés és tanulmány céljából felmenő gyermekeket. Az ily község, mely fővárosi gyermekeket nyaralásra elvállal, ugyanolyan számú gyermekcsoportot küldhet a fővárosba, ahol a gyermekek díjtalan

ellátásban részesülnek s a főváros nevezetességeit fővárosi tanerők kalauzálása mellett tekintik meg.

Jelentkezők a következő címre küldjék szíves értesítésüket: Budapest Székesfőváros Gyermeknyaraltatási Akciója Budapest, IV. ker. Cukor-utca 6. sz.

280 munkás dolgozik az új Kamarásdunai torkolat ásatási munkálatain.

Májusra már teljesen elkészül az új torkolat.

A Kamarás-Duna új torkolatának ásatási munkálatai erős iramban folynak. Ma már 280 munkást foglalkoztatott a városi mérnöki hivatal az ásatásoknál. Mindenkit alkalmaznak a földmunkához, aki csak jelentkezik. Az a hír, mintha elsősorban csak front-harcosokat alkalmaztak volna, nem felel meg a valóságnak, mert minden ipari s egyéb munkanélküli is foglalkozást kap. Csak egy kikötést tesz a város az illető munkanélkülinek bajainak, vagy szentistváninak kell lennie.

A munkát Weinmann Béla folyam-mérnökségi mérnök irányítja. A munkások munkaidőjét a mérnöki hivatal kiküldöttje ellenőrzi. A város az eltávolított föld köbméteréért 40 fillért fizet. Egy gyakorlottabb munkás 6-7 köbméter földet tud eltávolítani, úgy hogy 2-40—2-80 pengőt keres egy-egy ügyesebb kubikos munkás naponta. A járatlanabb munkás pedig 160—200 pengőt keres naponta. A napszámból a város csak a talicskára von le naponta 25-30 fillért, de a végén a talicska az illető munkás tulajdonába megy át. A város 105 talicskát rendelt azoknak a

munkásoknak a város készíztető kezességével, akiknek nem volt meg ez a kubikos-alkalmatlanságuk. Talicskákban oly nagy lett a kereslet, hogy az összes üzletekben kifogyott, úgy hogy a vas-kereskedőknek utána kellett rendelniük, ami a napokban érkezik meg. A város ezen a csekély törlesztésen kívül egyéb összeget nem von le, mert elegendő gesztussal a társadalombiztosítói járulékok fizetését is magára vállalta még a munkások részéről is.

Azokat a munkásokat, akik öregek, rokkantak, vagy betegek, a város könnyebb munkákra alkalmazza, ahol azonban így is megkeresik naponta a két pengőt. A városi mérnöki hivatal további munkásjelentkezéseket is elfogad, mert az a terv, hogy a földmunkáknál minden munkanélkülit alkalmazni akar, hogy munka révén mindenki kereset-hozzon.

Ha az idő kedvez s az a munkáslétszám, amely most dolgozik a Kamarás-Duna új torkolatának megásán, továbbra is kitart evvel a rendületlen ambícióval, akkor kilátás van arra, hogy májusra készen lesz az új torkolat.

A községek konok felebbezői.

Jogtalanul megfelebbezték a bácsalmási virilis névjegyzéket.

A megyei kisgyűlés szerda délelőtti ülésén Zsigmond János tb. főjegyző referálta Barth Benedek bácsalmási plébánosnak, valamint Wörös Béla és társainak felebbezését a bácsalmási 1931. évi virilis névjegyzék megállapítása ellen.

Barth Benedek azért felebbezett, mert nem számította be a község 1929. évi kereseti adóját, amit azért kért, mert még 1930-ban nem vallotta be adóját. Miután a törvény ezt nem engedi meg, azért elutasította a kisgyűlés is a felebbezést.

Wörös Béla nem a maga nevében felebbezett, hanem az egész névjegyzék ellen egy bizonyos kritikai szemszög alapján. Felebbezett Vischer József és Gauder János kihagyásai ellen, akik így csak póttagok lettek. Milassin Lázár adójának a számítását is sérelmezte, mert az apával egy háztartásban élő nagykorú András fiának a nevében álló ingatlan utáni adót nem számították hozzá az apa adójához s így csak póttag lett. De a törvény nem is engedi ezt meg, hanem csak a feleség és a

kiskorú gyermekek adóját szabad hozzászámítani a férj, illetve apa adójához, a nagykorú gyermekeket azonban nem. Sérelmezte dr. Tarajossy Sándor kir. közbiztos adó megállapítását is, mert csak az 1930 évi adóját vették figyelembe, az 1929 évi adóját azonban, amikor év közben kinevezték, nem s így hátrább került a virilis névjegyzékben, de mégis benne van. Dr. Tarajossy Sándor azonban nem érte sérelem, mert mégis benne van a névjegyzékben. Sérelmezte azt is, hogy Ulrich Károlyt is felvették a virilis névjegyzékbe, hoiott 1906-ban nyereségvágyból elkövetett vétség miatt jogerősen három hónapi fogházra volt ítélve. A választási törvény azonban megengedi a felvételét, mert vétségnél 5, büntetnél 10 év van kikötve s ha ez idő alatt nem követ el újabb bűncselekményt, akkor gyakorolhat az illető politikai jogokat.

Ulrich Károlynál pedig azon időpont óta negyedszázad mulott el.

Dr. Szabovljevits Dusán alispán utalt arra, hogy a régi 1878 évi választó-

jogi törvény a nyereségvágyból elkövetett bűntett miatt elítélteket egyszer és mindenkorra kizárta a politikai jogok gyakorlásából, de utóbb a választójogi törvény a fenti engedményt tette s így jogos Ulrich Károlynak a virilis névjegyzékbe való felvétele.

Megállapította a kisgyűlés, hogy Wörös Bélának nincs is felebbezési joga mások nevében, mert mindenki csak a maga nevében felebbezhet s miután a felebbezésnek nem volt jogalapja, azokat elutasította a kisgyűlés.

Kalmár Károly bácsalmási mérnök az iránt érdeklődött, hogy mikorra kell elkészíteni a virilis névjegyzéket. Az 1929 évi XXX t. c. azt írja elő, hogy minden év augusztusában. Viszont az adófelszámolási bizottságok szeptemberben tárgyalják le a kereseti, vagyon és jövedelmi adó elleni felebbezéseket. Kalmár Károly szerint egyes községekben vannak úgynevezett konok felebbezők, akik álokoskodásaikkal s minden kákn csomót kereséssel sok kellemetlenséget okoznak a hivatalnokoknak, akiknek sok idejét rabolják el ezek a komolytalan felebbezések, amiket a megyének hivatalból kellene vizsautasítania.

A felszólalásra dr. Szabovljevits Dusán alispán válaszolt hosszabban s azon véleményének adott kifejezést, hogy a megye a felebbezések beérkezése után nincs abban a helyzetben, hogy azokat le ne tárgyalja. A legtöbbször minden alaprólküliek ezek a felebbezések és csakugyan a megye tisztviselőinek sok idejét rabolják el.

Egyébként a virilis névjegyzéket olyan időpontban kell elkészíteni, amikor még lehetőség nyílik arra, hogy az év elején csakugyan azok gyakorolják virilis jogait, akiket az megillet, mert a felebbezési eljárás hosszadalmas s mire a közigazgatási bíróság dönt abban, akkorára már az év vége is elérkezik.

Walkó Lajos a Kereskedelmi Caszinóban és az Omke-ban.

A baja-bátaszéki ut kiépítésének kisürgetését kérték a képviselőtől.

Dr. Walkó Lajos országgyűlési képviselő bajai időzése során hétfőn délután látogatást tett a Kereskedelmi Caszinóban is a főispán és a polgármester kíséretében. A Caszinóban Reich Vilmos kormányfőtanácsos, elnök üdvözölte.

Nem akarom a panasz és kérések légióját előterjeszteni, mert három nap alatt éppen eleget hallhatott, — mondotta Reich Vilmos. Én csak azt kérem, hogy a baja-bátaszéki állami műutat, amelyhez a bajai kereskedelemnek súlyos érdeke fűződik, minél előbb építtesse ki az állam. Ennek kisürgetéséhez kérte dr. Walkó Lajos szíves támogatását.

Népkönyháért a „FRUSKA“ megismétlése.

A Nemzeti Szálloda színháztermében 1931. évi január hó 15-én délután 5 órakor a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége a

Jegyek üldhely 1 P, diákjegy és állóhely 50 fillér.

FRUSKA

c. előadását megismétli.

Dr. Walko képviselő ígéretet tett, hogy ez irányban interveniálni fog, bár úgy tudja, hogy a baja-bátaszéki ut kiépítése be van állítva az 1930-31. évi állami költségvetésbe, úgyhogy

az remélhető is, hogy 1932. június 30-ig kiépül egészen. Az építés iramát a rendelkezésre álló fedezet aránya szabja meg.

Építik már a baja-szegedi Horthy Miklós jubileumi ut bácsmegeyi utszakaszát is.

A vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Bence Béla műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke Bács-Bodrog vármegye közúti közlekedésügyeire vonatkozó jelentésében ezeket mondta:

A kiépített utak állapota kielégítő. Az utiszemélyzet az utmenti fák galyázásával, sárlehuzással, a hónak az uton való elegyengetésével s a víz levezető árkokok készítésével foglalkozik.

A fenntartási kavicsanyagok szállítása folyamatban van.

A baja-szegedi Horthy Miklós jubileumi ut földmunkáján Mélykut és Kisszállás között a havazás ellenére mintegy 30 fuvaros és 80 kubikos dolgozik.

A jelentési tudomásul vették. Ugyanezen az ülésen referálta Schick Ernő másodfőjegyző Szeged város közigazgatási bizottságának egy múlt év őszi átiratát, amelyben azt kérte, hogy a bácsbodrogvármegyei közigazgatási bizottság is intezzen hasonló szellemű felíratot a kereskedelemügyi miniszterhez, mint a szegedi közigazgatási bizottság, hogy előbb a szegedi 6 km-es utszakaszt építsék ki még 1931-ben, az utvonálnak bácsbodrog-vármegyei szakaszát pedig a jövő évben építsék ki az állami költségvetés terhére.

A bácsmegeyi közigazgatási bizottság elfogadta az átiratot s hasonló értelmű felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

Megalakították a vármegyei közigazgatási bizottság megreformált albizottságait.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülésén Bisztray-Balku Gyula főispán elnökölt. Az ülés avval kezdődött, hogy megállapították a havi ülések megtartásának időpontját. Jövőben is megmaradnak a minden hó 6-iki dátumnál, de ha 6-ika vásár- vagy ünnepnapra esik, akkor a következő napon: vagyis 7-ikén tartják meg az ülést.

Ezután sor került a belügyminiszter nemrégiben kiadott rendelete értelmében a közigazgatási albizottságok megalakítására.

A közegészségügyi bizottság elnöke hivatalból dr. Donhoffor Szilárd tisztifőorvos, tagjai pedig Barth Benedek plébános, Nagy Pál Sándor és Schweipert Tamás.

A népoktatásügyi bizottság elnöke Bisztray-Balku Gyula főispán, vagy helyettese dr. Szabovljevics Dusán alispán, tagjai Medveczky Károly gazdatiszt, dr. Kovacsich József ügyvéd, Rusztek Károly kir. tanfelügyelő, dr. Radetzky Ágoston pénzügyigazgató és Bence Béla kir. műszaki tanácsos.

A felügyelő bizottság tagja 1878 évi V. t.-c. alapján dr. Kovacsich József. A gazdasági albizottságnak négy mezőgazdasági és két erdőgazdasági szakértői tagja van. Mezőgazdaságiak: Medveczky Károly, Puhl Pál, Schweipert Tamás és idb. Willmann János; erdőgazdaságiak Bárány Károly kir. erdőfelügyelő s Thassy László nyug. gazdasági felügyelő.

A fegyelmi választmány tagjai 4 rendes és 2 póttag. Rendes tagok Medveczky Károly, Szutrély Lipót, Körmeny Péter és dr. Radetzky Ágoston, póttagok Rosenberg Mátyás és Rusztek Károly.

Az adóügyi bizottság tagjai dr. Kőszegi Mihály címz. kanonok, mélykúti plébános, dr. Kovacsich József, Rosenberg Mátyás és idb. Willmann János.

A gyámügyi felelőviteli küldöttség választott rendes tagjai Barth Benedek, dr. Mojzes János országgyűlési képviselő, póttag Nagy Pál Sándor; a főispán által kinevezett kinevezett rendes tagok Szutrély Lipót volt országgyűlési képviselő, Rosenberg Mátyás, póttag Schweipert Tamás. Hivatalból tagjai még dr. Szabovljevics Dusán korm. főtan. alispán és Scherer Rezső főjegyző.

Az utügyi albizottság tagjai Szutrély Lipót, idb. Willmann János, dr. Poór Béla vármegyei tisztifőjegyző s Bence Béla kir. műszaki tanácsos.

A kisajátítási albizottság tagjai Barth

Benedek, dr. Mojzes János országgyűlési képviselő, dr. Poór Béla főjegyző és Bence Béla.

A telepítési albizottság tagjai lettek dr. Kőszegi Mihály címz. kanonok, Nagy Pál Sándor, dr. Poór Béla főjegyző és Bence Béla.

Medveczky Károly üdvözli a reformot, amely új bizottságok alakítását kéri, illetve írta elő parancsolólag s amely ugyanakkor a még Eötvös József bárónak „A falu jegyzője” című regénye idejéből visszamaradt bírónői albizottságot megszüntette. Szólo szerint a reform bár üdvös újításokat hoz, mégis kifelejtettek abból egyet és mást a törvényhozók. Medveczky Károly szükségesnek tartaná a nem kreált tanyabizottságnak, valamint a kereskedelmi és ipari albizottságnak a megalakítását is, hogy az összes főfoglalkozások képviselőit nyerve a közigazgatási bizottság albizottságaiban. A tanyabizottságnak különösen jelentős szerepe volna: mert a szétszórt tanyavilágot megorganizálná és kulturált terjesztene.

Dr. Szabovljevics Dusán alispán utalt arra, hogy a tanyabizottságot nem a közigazgatási bizottság, hanem a törvényhatósági bizottság állítja össze s arra a legközelebbi tavaszi közgyűlésen javaslatot is terjeszt elő. Rámutatott az alispán arra is, hogy Katymár és Bácsborsód határának, valamint Nagybaracsának és Györgypusztának rendezése a napokban történik meg. Viszont a kereskedelmi és ipari ágazat ügye amugy sem tartozott azelőtt sem a közigazgatási bizottság elé.

Walko Lajos a Ker. Ifjak Egyletében.

Hétfőn este hét órakor dr. Walko Lajos volt külügyminiszter Bisztray-Balku Gyula főispán és dr. Voinics Ferenc polgármester kíséretében a Bajai Kereskedő Ifjak és Magántisztviselők Egyesületében tett látogatást. Az egyesület helyiségében Klein Emil elnök fogadta a választmánnyal. Az üdvözölő beszédben három kérdést terjesztett elő Klein Emil elnök: kérte a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyának rendezését célzó akció s az erről készült törvényjavaslat támogatását; a kereskedelmi alkalmazottakat érő Társadalombiztosítói sérelmek reparálását kérte, valamint az általános vasárnapi munkaszünet bevezetését célzó mozgalom támogatását.

Dr. Walko Lajos képviselő arra való utalással, hogy miután mind a három kérdés országos jellegű anomáliákon akar

segíteni törvényes uton, megígérte, hogy fel fog szólni mind a három kérdés érdekében.

Herr György komponista szerzői estjét áprilisban rendezik meg.

December elején rendezte a Bajai Daloskör a Szekszárdi Dalárdával karöltve együttes hangversenyét, amelyen egyuttal izellőt adott kiváló karnagy, zenei és zeneszerző talentumáról a bajai zenei élet büszkesége: Herr György tanítóképző intézeti tanár és zeneszerző, akit mindkét kompozíciójának bemutatása után lelkesen ünnepelt a Nemzeti Szálló színháztermét zsúfolásig megtöltő publikum.

Herr Györgynek az idén tavasszal — az eddigi tervek szerint — áprilisban lesz a szerzői estje. A közelebbi

időpontot még nem határozták meg, de a Bajai Daloskör már is lelkesen készül kiváló karnagyának szerzői estjére. Úgy tervezik, hogy a szerzői esten Herr György szerzeményeiből ének és zeneszámok lesznek. Az énekszámokat a Bajai Daloskör férfikara éneklí, a zeneszámok pedig szólószámok lennének úgy hegedűn, mint zongorán. Azt is tervezik, hogy a szerzői est kezében néhány Herr György dalkompozíciót fog énekelni egyik nemrégiben Bajára költözött mérnök kitűnő hangú felesége is.

30.000 pengő államsegélyt kapott Kelebia község az ottani Vitéztelepen létesítendő iskola építésére.

A vármegyei közigazgatási bizottság szerda déli ülésén Rusztek Károly kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a megyei népiskolákban a karácsonyi szünetet részben a tüzelőanyag megtakarítása, részben a népszámlálásban résztvevő tanítóság elfoglaltsága miatt, folyó évi január hó 6-ig bezáróan tartották meg.

A múlt hónapban szünetelt a tanítás járvány miatt a hercegszántói, a dávidi és a bácsborsód-kövesdpusztai rk. iskolákban Szabadságon voltak Kocné Vojnits Matild dávidi rk. tanítónő és Váradi Ferenc tompai állami tanító és Müllerné Schinzi Amália vaskuti rk. tanítónő. Váradi Ferenc tompai áll.

tanító helyettesítésével Nikowitz Oszkár okleveles tanítót bízták meg.

A Kelebiához tartozó Vitéztelepen szervezendő állami elemi iskola építésére és pedig 2 tanterem és 1 tanítói lakás felépítésére 30.000 P pengő segélyt engedélyezett, illetve megengedte a vallás és közoktatásügyi miniszter, hogy a belterületi állami elemi iskola felépítésére már régebben engedélyezett államsegélyt a község a vitéztelepi állami elemi iskola fejlesztésére használja fel.

A tanfelügyelő jelentését vita nélkül tudomásul vette a közigazgatási bizottság.

Hétfőn este tartja bajai hangversenyét a világhírű Donkozák Kórus

A bajai Liszt Ferenc-Kör 1931. évi január 19-én (hétfőn) este 8 órakor rendezi az Uránia-színház termében harminchetedik nyilvános hangversenyét, a világhírű Donkozák Kórus karénekesjét új műsorral Serge Jaroff vezényletével, amelyre a Kör tagjai, Baja város, Bács-Bodrog vármegye és a szomszédos vármegyék társadalmát meghívja a Liszt Ferenc-Kör.

Tájékoztató. A helyek számozottak. Az állandóan foglalt helyek érvényesek. A jegyek árusítása január hó 17-én (szombaton) reggel 9 órakor kezdődik.

Kedvezményes jegyek tagoknak 5, 4 és 2 P, nemtagoknak 7, 6 és 5 P, diákjegy 1 P.

Vidékiek részére a jegyeket az ösz-

szeg előzetes beklüldése után fenntartjuk. A jegyek ára 12 fillér kézbesítési díj csatolásával dr. Geiringer János gyógyszerész címére (Erzsébet kir.-né u. 28. telefon 122.) küldendő.

A hangverseny műsora a következő: I. Egyházi énekek. 1. Kastalsky: Credo. 2. Csesznokov: A „Panichida”-ból (gyászmise). 3. Dávid első zsoltára. Klastromi dal. 4. Bortnyanszky: Ki lsten még az Uron kívül?

II. Világi énekek. 5. Pasenko: A sötét erdőben. 6. Niszenszky: Az elfogott kozákok. 7. Warlamov-Jaroff: A vörös Sarafan. 8. Ehj Uchnjem. Volgdal. 9. Dobroven: Régi polka.

III. Világi énekek. 10. Jaroff: Volgdal. 11. Csesznokov: Kanawka. 12.

la POROSZ
diókoksZ

Pécsi tojásszén (bulett)

változatlan áron.

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselése

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Hó- és sárcipőjét

olcsón talpalam, sarkalom és foltozom vulkanizálással.

Cipőjét megfestem

bármely színre mechanikailag olcsón.

STELLNER ZSIGMOND cipőkereskedő. BAJA, Vörösmarty-utca 1. szám.

Telefon 287.

Grauaug-ház, Farkas üvegessel szemben.

Telefon 287.

Népdal. Hóval fedett Oroszország. 13. Népdal. Kozákdal. Éneklő a 36 tagból álló Donkozák kórus. Vezényel Serge Jaroff. Kezdetre pontosan 8 órakor.

Sorozatos tiltakozás a jugoszláv diktatura ellen.

Míg a belgrádi államvédelmi bíróság egymás után tárgyalja a politikai pereket s egymásután hurcolják börtönbe a horvát parasztpárt vezetőit, addig a világ különböző részébe emigrált horvátok sorra tiltakoznak a jugoszláv diktatura tulkapásaival szemben. Pavlincs a Népszövetség főtitkáranak nyújtotta át az emigrált horvátok tiltakozását a délamerikai horvátok háromszázszáz hasonló tiltakozással éltek a diktatura ellen. A harmincezer tagot számláló belga-horvát egyesület a Népszövetségtől követeli az önálló horvát államot.

A román államvasutak és a vezérigazgató.

A román parlament tagjai között pártkülönböztetés nélkül óriási felháborodást okozott, hogy a CFR vezérigazgatója, Vidrigin az államvasutak költségvetését egy tizenhatodivnyi kis cédulán terjesztette elő. A kis papírszeletre írt jelentést az egész kamara megdöbbentéssel fogadta, mert ez is bizonyította a romániai erkölcsellenes közállapotokat, ahol az Államvasutak költségvetését egy kis papírszeleten lehet elintézni.

HIREK.

A mai kisgyűlés tárgysorozata.

Baja város törvényhatósági kisgyűlése 1931. évi január hó 15. napján d. u. 4 órakor a városi székház 30. sz. tanácstermében rendes ülést tart a következő tárgysorozattal:

I. Előkészítő hatáskörben. A trianoni szerződés folytán visszahonosításra kényszerült polgároktól letelepedési és községi kötelekbe való felvétel után szedhető díjak újabb szabályozása. (Dr. Puskás)

II. Ügyintéző hatáskör. 1. Városi adóügyi osztály betervezi az 1930. évi folyamán az állami elővásárlási jog alóli mentesség céljára kiadott bizonyítványok jegyzékét. (Dr. Binder) 2. Előterjesztés Stézt János, haszonbérleti biztosítékának leszállítása tárgyában. (Dr. Bernhart) 3. Rézgálic segélyakció előkészítése. (Dr. Reiser)

— **Közgazgatási bizottsági és kisgyűlési ülés a városházán.** Baja városánál a közgazgatási bizottság ma, csütörtökön d. e. 11 órakor tartotta rendes havi ülését Bisztray-Balku Gyula főispán elnöke alatt. — A városi kisgyűlés délután 4 órakor tartja ülését.

— **A főispán ebédet és vacsorát adott dr. Walkó Lajos tiszteletére.** Dr. Walkó Lajos volt külügyminiszter tiszteletére hétfőn délután Bisztray-Balku Gyula főispán rendezett ebédet a megyeházán lévő magánlakásán. Az ebédre a főispánon és családján, valamint az ünnepellen kívül megjelentek dr. Szabovljević Dusan kormánytanácsos, alispán, Bessenyo Miklós takarékpénztári vezérigazgató, dr. Fehérvári Dezső kir. közjegyző és dr. Knézy Lehel ügyvéd, a Független Magyarság felelős

szerkesztője Tomasic Gyula ipartestületi elnök is hivatalos volt, de betegsége miatt kimentette magát. Hétfőn este ismét Bisztray-Balku Gyula főispán rendezett vacsorát dr. Walkó Lajos tiszteletére.

— **Izr. istentisztelet.** Pénteken d. u. az istentisztelet fél ótkor kezdődik.

— **Meddig lehet a régiebb bankjegyeket levonás nélkül becserelelni?** Úzérkedések és visszaélések elkerülése végett szives tudomására hozzuk t. olvasóközönségünknek, hogy a Magyar Nemzeti Bank bajai fiókja a régi zöldes nyomású 5 pengősöket 1932 június 30-ig, a kék nyomású 5 pengősöket 1933 december 31-ig, a fehérszegélyű 10 pengősöket 1933 június 30-ig, a fehér szegélyű 20 pengősöket 1934 május 31-ig minden levonás nélkül becserelelni.

Mint hogy főleg a vidék járatlan lakossága számtalan esetben lelkiismeretlen üzerek garázdálkodásának van kitéve, a vidéken működő hatóságok és közhivatalok fontos közérdekű misztériót végeznének, ha a lakosságot ez irányban felvilágosítanák.

— **Elhelyezett testnevelési tanácsnok.** Haury Albert városi testnevelési tanácsnokot, a bajai leventeképzés vezetőjét Szombathelyre helyezték.

— **A rögzített adók felmondása.** Mindazok, akiknek jövedelmi adója rögzítve volt s bizonyítani tudják, hogy a jövedelmük legalább 20 százalékkal csökkent, január 31-ig felmondhatják adójukat s annak újbóli letételezését kérhetik. A kir. adóhivatalhoz benyújtandó beadványokban számszerűleg kell igazolni a jövedelmek, vagy kereset csökkentését.

— **A frontharcosok bajai zászlószentelése.** A bajai és megyei frontharcosok január 25-én tartják Baján szervezeti nagygyűlést, amelyen felszentelik a frontharcos zászlót is. A zászlóavatásra Budapestről is jönnek le vendégek A frontharcosok a Vásártéren találkoznak és gyűlekeznek.

— **Rum és likőr készítése** házilag 100 százalékos megtakarítással jár a már 25 éve bevezetett és nagy népszerűségnek örvendő Gyarmati-féle rum- és likőr-esszenciákkal.

— **Új táncanfolyam.** Laky táncnár január 16-én új táncanfolyamot kezd az Ipartestület nagytermében. Beiratkozások megkezdődtek, beiratások mindennap este 8 órától. Kezdő és haladó csoportok.

— **Fruska, Fruska, Fruska.** A budapesti Belvárosi Színházban 130 előadást látott „Fruska” c. három felvonásos vígjátékot a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének műkedvelő gárdája január 15-én, ma (csütörtök) délután 5 órakor a Nemzeti Szálló Színháztermében megismétli. Jegyek: ülőhely 1 P, állóhely 50 fillér. Minden jövedelem a népkonyha céljait szolgálja.

— **Fodrász-bál vezette be a bajai farsangi bálidényt.** Vasárnap este rendezték meg a bajai borbélymesterek a segédi karral egyetemben a szokásos farsangi fodrászbálestet, amelyet műkedvelői előadás vezetett be a Központi Szálló színháztermében. Török Rezsőnek „A meztelen ember” című három felvonásos parasztiátékát mutatta be a borbélymesterek hozzártatózóiból s a segédi karból alakult lelkes műkedvelő gárda. A darab szereplői közül ki kell emelnünk Totterweich Gyulát, Wenninger Mancikát, Cseke Mancikát és Hin-

terszehr Istvánt, akik eredeti felfogásban hozták ki szerepeiket, ügyesen mozogtak a színpadon s mindvégig lekötötték a szépszámú közönség figyelmét. A publikum mindvégig sokat tapsolt a darab összes szereplőinek, akik valamennyien pompásan állták meg helyüket. Az előadást a Központi nagy tánctermében reggel 6 óráig tartó tánc követte, amelyhez a talp alá valót Horváth Sándor kitűnő zenekara szolgáltatott. Sajnos, akármilyen jól sikerült hangulatban ez a bál, a mai nehéz gazdasági viszonyok mégis rányomták bélyegüket, mert kevés felülfizetés folyt be, úgy hogy csekély összeg jut a szegény tanuló felruházására.

— **Tánciskolai hír.** Pár nappal ezelőtt Bajára érkezett Petris József táncnár, a bajai úri társaságok közkedvelt táncmestere, aki a közeli napokban a Mi Asszonyunkról elnevezett zárdában, a bajai tanítóképzésében és a Bajai Kereskedő Ifjak és Magántisztviselők Egyesületében rendez táncanfolyamokat.

— **Cigánybál lesz csónka csütörtökön.** A régi kedves békebeli hagyományoknak hódol a bajai cigányzenész aranyifjuság, amikor még a mai nehéz gazdasági viszonyok között is megrendezi farsang után csónka csütörtök estjén, február 19-én a cigánybálat a Preimayer-féle vendéglő udvari éttermében. Ez a cigánybál fejezi be az idén is a farsangot. A bál keretében megválasztják a cigánybál királynőjét. A cigánybálat a derék muzsikások, akik nőtagfajukkal megpróbálják jókedvre hangolni a gondban, munkában elfáradt embereket, most járnak körül és adogatják el a bála szóló jegyeket. A közönség helyesen cselekszik, ha a cigány nyirettűsöket, akiknek mostanában alig csurran-cseppen valami vékony kereset, úgy próbálja támogatni, hogy megveszi a bála szóló jegyeket s felülfizet velünk együtt érző derék muzsikusaiknak.

— **A Gyarmati-féle csukamáj-olajat** szívesen veszik felnőttek és gyermekek, mert szagtalan és íze kellemes.

— **Budapestre utazott az alispán Dr. Szabovljević Dusan alispán a megye fontos ügyeinek az egyes minisztériumokban való elintézésé végett ma csütörtökön délután Budapestre utazott.**

Színház.

Az Országos Művészszínház szombaton 17-én kezdi meg kilenc napos vendégjátékát.

Első előadás „Kékszakal 8-ik felesége”

Szentiványi Béla Országos Művészszínházának a bajai közönség előtt már a múlt évi szereplésekből előnyösen ismert együttese szombaton este 8 órakor kezdi meg vendégszereplését a „Nemzeti Szálló” kellemesen fűtött intím nagytermében. Bemutatják Savoír híres vígjátékát a „Kékszakal 8-ik feleségét.” Főbb szerepekben Vághy Panni, Radó Nusi, Matolcsi Erzsébet, Szentiványi Béla, Kömüves Sándor, Oroszlán György, Bihari László és Kallós Emil mutatkoznak be. Az előadások kezdete pontosan 8 órakor.

Rádió.

Csütörtök, január 15.

2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaciárak és árfolyamhírek.
4:00: Rádió Szabad Egyetem.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek.
5:10: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadás-sorozata.
5:45: Balett-délután.
6:50: Angol nyelvoktatás.
7:25: A Mándits-szalonzenekar hangversenye.
8:30: Vígjáték-előadás a Studióból.
Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd ifj. Debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Laptulajdonos:
Corvin-nyomda.

— **Foghazi statisztika.** Decememberben a bajai törvényszéki fogházba le volt tartóztatva 94 egyén, akik közül 1 fegyházra, 17 börtönre, 2 dologházra, 63 fogházra s 1 elzárásra volt ítélve. Előzetes letartóztatásban volt 1, vizsgálati fogságban 2, felebbezés alatt állott 4 s előzetes fiataikora volt 3.

PRIMA

gázgyári diókoks,
prima bányakoks,
prima szalon porosz kockaszenet
(szoba-fűtéshez),

Száraz tűzifát

50 kg-ként gyorsan és olcsón szállít

Deutsch József

tűzifa és szénkereskedő. (MÁK. mésztelep.)

Városi iroda: Mátyás Király-tér 10. — Telefon 356.

U-R-A-N-I-A

Január 14-én, szerdán d. u. 6 és fél 9 órakor. Január 15-én, csütörtökön d. u. 6 és fél 9 órakor.

2 napig mutatjuk be az idei szezon egyik legnagyobb filmeseményét MOLNÁR FERENC Vígyszínházbeli világsikert ért színművét

OLYMPIA

Németül beszélő filmszínmű 10 felvonásban. A női főszerepben: NORA GREGOR világhírű „Reinhardt” színésznő. — Kísérő filmje:

VILÁG HIRADÓ.

Céllövöldé

Gyönyörű énekes, táncos, zenés filmesoda.

VILÁG HIRADÓ.

KONYHÁJA RAGYOGÓ TISZTA az elpusztíthatatlan **ETERNIT**-aszialborítással.

MOSOGATÁSKOR és a mosogatódézsza mögött alkalmazott **ETERNIT**-burkolat révén megtakarít sok kiadást. Ha gyengén áttörli, ragyogó tiszta lesz.

A KÁLYHA MÖGÖTT falát megvédi az **ETERNIT**-burkolat a tűzveszélytől.

Allandóan raktáron!

Arakkal és felvilágosítással szolgál:

Eternit Udvar

BAJA
Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

Bármily gyártmányú készüléket a Bruszt-féle Rádióházban

szerezhet be **legelőnyösebben.** (Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

BAJA, Szent István tér 4. Telefon 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányú készülékekről!

Központi Szálloda.

Kávéház és étterem Bajan,

*teljesen átalakított, díszkrét eleganciával
ujjonnan berendezett szobáival, pazar vilá-
gítású meleg étterem és kávéház helyiségei-
vel Baja legnagyobb és legfényesebb
táncstermével és díszteremmel kibővítetten
áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.*

Elsőrendű és olcsó konyha! Saját termésű prima borok! Havi abbonement: ebéd 36 pengő, vacsora 30 pengő. **Olcsó menü.**

*Baja legelső cigányzenekara esténként és
vasárnap délután 4 órától hangversenyez.
Olcsó szobák! Központi fűtés! Fürdőszoba!*

Szíves támogatást kér:
A TULAJDONOS

CORVIN-NYOMDA BAJA

Mátyás király-tér 10. — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.

Stancolt dobozok gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem Baja város n. é. közönségét, valamint a t. utazó közönséget, hogy a bajai **vasúti vendéglőt** átvettem, az üzletet teljesen átformáltam s minden erőmmel azon leszek, hogy a t. közönség igényeit mindenféle tekintetben kielégítem. Szíves pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

KISS MIKLÓS

vasúti vendéglős.

Abonenseket vállalunk

Kiváló minőségű

teák, teasütemények,
rumok, déligyümölcsök

a legolcsóbb napi árban

Klein és Stráhl

fűszer-csemege kereskedésében.

Január 12-től jan. 19-ig
reggeli 10 óraig

**Dr. Makray László
Gyarmati Emil**

gyógyszerész-patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

497. kig. 1931. szám.

Hirdetmény.

Fölvívom mindazokat, akik bármely okból fogva a népszámlálásból kimaradtak volna és nem számláltak volna meg, hogy legkésőbb 1931. évi január hó 20 napjáig a városi székház emelet 4. számú hivatalában a délelőtti órákban meg számlálás végett okvetlenül jelentkezzenek

Baja, 1931. évi január hó 11.

Dr. Vojnics Ferenc s. k.
polgármester.

„KALOR”

a kályhák királya előnyösen
beszerezhető

Utry-nál

Telefon 280.

Alapítás 1895.

Üzlethelyiség kiadó

Gr. Zichy Bódog-tér 3. sz. Értekezhetni lehet ugyanott.

**Hólapatok,
nyirfaseprők,
gyermekszánkók**

UTRY-nál.

Erzsébet kir. né. u. 38. Tel. 280.

Zongora

hosszu, olcsón eladó.

Szécsényi utca 6. sz. Komlói vendéglős

Tüzifa és széntelep keres agilis, megbízható

üzletszerzőket

privát felek látogatásához,

magas jutalékra.

Cím a kiadóban.

Tanuló felvétetik

a Corvin-nyomdában.